

Đề bài
Em hãy kể
về gia đình
mình.

Bài làm 1

Cứ mỗi lần nghe ca sĩ – nhạc sĩ Phương Thảo – Ngọc Lễ cùng hát bài hát “Ba ngọn nến” tôi lại thấy ấm áp, thương yêu hơn, thiêng liêng hơn hai chữ “Gia đình”

*“Ba là cây nến vàng
Mẹ là cây nến xanh
Con là cây nến hồng
Ba ngọn nến lung linh
Thắp sáng một gia đình”.*

Gia đình là cái nôi của cuộc đời tôi. Gia đình tôi thuộc loại “*Tam đại đồng đường*”. Nghĩa là gồm ba thế hệ cùng chung sống dưới một mái nhà. Những nhà như nhà tôi kể ra thì ở cái làng Chè văn hiến này cũng không phải là nhiều.

Ông nội tôi đã ngót nghét tám mươi nhưng ông còn tinh tường, quắc thước lắm. Ông thích cho lũ cháu, chắt vuốt chòm râu bạc trắng như cước, lông phồng như bông nõn, vừa cười hiền vừa lim dim, vừa mái mê ngắm giò phong lan vừa hé nở hôm qua. Rồi ông háng giọng chậm rãi, ngâm mấy câu thơ cổ. Chúng tôi nghe chẳng hiểu gì! Chỉ tội, ông nghễnh ngãng nặng, nói chuyện với ông cứ phải quát tướng lên, mà nhiều khi ông cứ nghiêng nghiêng mặt ở ờ... à... thật thương!

Bà tôi người nhỏ bé, kém ông tôi chừng một hay hai tuổi, nhưng trông hình như bà già hơn. lưng bà còng gập, bước chậm mà chắc. Ngoài bảy mươi bà vẫn thích đi chợ Vẽ để mua sắm vặt. Đón bà đi chợ về, ở trước cổng tôi thường được bấp ngô luộc dẻo quánh hay miếng bánh đa vừng ròn tan hoặc thanh kẹo lạc ngọt đậm. Bà nhìn chúng tôi hí hửng, chỉ chốc chia quà, khẽ lắc đầu: “*Cha bố chúng mày, con cái nhà, sao mà... Lần nào bà cũng dừng ở đó. Không biết “sao mà...”*” thế nào?

Bố tôi là con lớn của ông bà. Năm nay bố cũng gần năm mươi. Thế mà bà cứ coi bố như trẻ con, chẳng khác nào lũ chúng tôi. Ngược lại, bố nói chuyện với ông bà bao giờ cũng nhỏ nhẹ, có khi còn có vẻ sợ sệt nữa (Áy là tôi cảm tưởng thế). Bố làm việc ở Viện nghiên chăn nuôi. Hôm rồi, bố mang về hai quả trứng đà điều ung. Ôi! Quả trứng to cực kì, gập bốn lần quả trứng ngỗng. Bố bảo sẽ cưa vỏ làm lọ hoa đẹp tuyệt vời! Bố vui tính nhưng cũng rất nghiêm khắc với việc học hành của các con. Bố không đánh, không mắng, chỉ buồn hăn, im lặng, nặng nề khi đọc kết quả học tập bập bõm của anh em tôi. Những lúc như thế chúng tôi vừa thương vừa sợ bố, nhưng đành len lén xuống bếp nấu cơm, hay cho gà ăn chẳng hạn.

Mẹ tôi là người phụ nữ rất đảm đang và tâm lí. Đó là nghe ông bà tôi nói với chúng tôi khi vắng mặt mẹ. Mẹ nấu ăn rất nhanh, và ngon tuyệt. Mẹ còn rất khéo tay. Ai cũng khen bố tôi tốt phúc lấy được vợ hiền. Nhưng mẹ tôi

cũng có tính thích giảng giải dài dòng, nói đi rồi nói lại... Nghe mẹ dặn đến trường phải thế này, thế kia, ra đường thế này thế nọ... mới là con nhà có nề nếp. Chúng tôi “vâng” rõ nhanh rồi ù té chạy biến mất. Mẹ nhìn theo khe khe thở dài. Trong nụ cười bao dung của mẹ, đã thấy uể oải, mệt mỏi vì tuổi tác và gánh nặng gian sơn nhà chồng.

Tôi có hai em, một trai, một gái, cách nhau ba tuổi. Thành Quýt gầy xương xương, nghịch như quỷ sứ, nhưng học nhanh, nhớ nhanh hơn tôi nhiều. Nó học dưới tôi ba lớp, mà cứ đòi xem và giải thử các bài toán lớp tôi đang học. Mà có bài nó làm đúng mới lạ!

Cái Chanh hết hè này mới vào lớp một. Người nó tròn, mắt đen láy, hát véo von suốt từ lớp mẫu giáo hát về, mặc dù giọng chưa thật sôi. Ba anh em chúng tôi không giống nhau lắm, cả về hình dáng lẫn tính cách... Vậy mà ai có dịp nhìn vào cả ba đứa đều khen: Đúng là nòi Bưởi – Bông (Tên cúng cơm của Bố và Mẹ tôi).

Tôi có hai chú ruột là chú Yến và chú Anh. Cả hai đều chưa lấy vợ, đều đẹp trai như tượng và đều đi làm xa. Chú là kĩ sư khai mỏ than tận Quảng Ninh. Có năm, tết hai chú cũng không về được vì quá bận. Đêm giao thừa, cả nhà tôi ngồi cạnh bàn thờ tổ tiên. Đèn, nến sáng choang, hương trầm thơm thoang thoang. Ai cũng nhắc nhỡm, xót xa hai chú vất vả, lặn lội. Ông tôi trầm ngâm, bà lau nước mắt. Bố mẹ tôi nhìn ông bà rồi nhìn nhau, cúi đầu lặng lẽ. Chúng tôi thầm thì, chắc tết sang năm nhất định các chú sẽ về. Tôi muốn nói to ước nguyện này với cả nhà, nhưng ngập ngừng không dám...

Khoảng chục năm gần đây, không mấy tết Nguyên Đán nhà tôi được sum họp toàn gia. Có lẽ vì thế mà tôi sớm nhận ra cái ấm êm, hạnh phúc ngọt ngào của gia đình.

Mai sau, học xong, đi làm, nếu phải xa mái nhà thương yêu, xa ông bà, cha mẹ, các chú, xa mấy gốc hồng xiêm cần cối, xa chú *Cà Cưỡng* lấm mồm, chú *Sáo* mỏ vàng tham ăn, xa cái sân gạch dưới mưa như rục lửa, cây hoàng lan đang độ thiếu niên mỡ màng... liệu tâm hồn thơ dại của tôi có lo lo, buồn buồn, nhớ nhớ như những chiều cuối năm hay không?

Bài làm 2: Ngày tết Ông Táo của gia đình tôi

Ngày đó, khi tôi mới lên 7 tuổi. Cái tuổi ngây thơ, nhìn cuộc sống chỉ qua câu chuyện cổ tích bà kể với cô Tấm, nàng tiên... Tuổi thơ tôi gắn liền với cuộc sống nghèo khó của gia đình. Ngày 23 tháng chạp năm đó, trời rét như cắt da, cắt thịt. Sáng sớm chỉ thấy một làn sương trắng bao phủ, gần đến trưa sương mới tan để đón những tia nắng ấm áp nhỏ nhoi.

Bố mẹ tôi đi chợ bán rau từ sớm vẫn chưa về. Tôi và em gái ở nhà với bà nội. Bà nội tôi đã già nhưng người dân quê khi về già vẫn chưa được nghỉ ngơi. Gia đình tôi lại khó khăn nên bà tôi vẫn phải lao động giúp bố mẹ. Lại

sắp đến tết rồi, để có chút tiền sắm tết bố mẹ tôi phải lo đi chợ bán rau. Do vậy, vườn rau chính là thứ để nuôi sống gia đình nhỏ của tôi. Mẹ bảo quanh năm chỉ có mấy ngày tết mà vất vả quá. Nhưng tôi không hiểu ý mẹ, chỉ thấy tết là háo hức vì được đi chơi và được mặc áo đẹp.

Sáng đó thức dậy, mong manh trong tấm áo bông sờn đã bạc, bà bắc lên bếp nồi ngô. Bà bảo trưa nay cả nhà sẽ được ăn ngô om. Đó là món ăn mà tôi rất thích nhưng tôi không mấy vui vẻ khi nghe bà nói như vậy bởi mấy ngày nay bà nội thường xuyên nấu món này. Nhưng tôi đâu có biết rằng, những bữa ngô om đó do nhà tôi hết gạo, bố mẹ chưa có tiền đong gạo nên bà phải nấu ngô ăn trừ bữa. Năm ấy, làng tôi mất mùa, nhà tôi cũng vậy nên không đủ ăn đến ngày giáp tết.

Mười hai giờ trưa, mà bố mẹ vẫn chưa đi chợ về. Nồi ngô đã nở bung thơm phức. Em tôi chạy từ ngoài cổng vào mếu máo: “Bà ơi, nhà cái Tâm mua con cá chép to lắm, nhà nó ăn tết phải không bà?”. Bà chợt nhớ ra điều gì đó, và mỉm cười nói cho 2 chị em tôi hiểu. Bà kể cho chị em tôi nghe sự tích Táo quân và nói rằng hôm nay là Tết táo quân, mọi nhà đều mua tặng cho ông Táo một con cá chép. Chiều nay nhà tôi cũng có cá và cũng ăn tết như mọi nhà trong xóm. Tôi vui sướng vì chiều nay không phải ăn ngô om nữa. Chỉ mới nghĩ đến thế mà tôi đã thầm cảm ơn ông Táo như thế nào rồi.

Chiều bố mẹ mới trở về nhà. Tôi lon ton ra đón bố, tay đỡ chú cá chép và một bao gạo nhỏ. Bên trong chiếc sọt vẫn còn sót lại mấy lá rau, bố bảo hôm nay rau khó bán quá. Dành dụm số tiền ít ỏi sau buổi chợ bố mua con cá chép, đong gạo và mua chút đồ để làm tết Táo quân thôi. Nhìn bữa trưa của bố mẹ chỉ có bát ngô om, tôi thương bố mẹ mà không biết làm gì. Cả ngày bố mẹ đi chợ vất vả vậy mà...

Trời xế chiều, bố mẹ lại chuẩn bị rau để sáng mai đi chợ nên có lẽ sẽ về nhà muộn như mọi hôm trước.